

Policy för bevarande av Kungliga bibliotekets informationsbestånd

1. Bakgrund och syfte

1.1. Definitioner

Med bevarande avses här planering, beslut och åtgärder med syfte att förlänga den användbara livslängden hos de bestånd Kungliga biblioteket (KB) omhändertar för bevarande.

Med *bestånd* avses här det material som KB vid var tid permanent har införlivat i sina samlingar (fortsättningsvis benämnt *samlingar*) samt de allmänna handlingar som enligt Arkivlagen (1990:782) utgör KB:s arkiv (fortsättningsvis benämnt *myndighetsarkivet*).

1.2. Syfte med policyn

Denna policy fastställer de styrande principerna för bevarandet av alla KB:s bestånd.

1.3. Mottagare/målgrupp för policyn

Policyn riktar sig till all personal på KB med ett särskilt fokus på de som fattar beslut inom bevarandeområdet.

2. Principer

Fyra principer ska ligga till grund för KB:s bevarandeverksamhet: Samverkan, Tillförlitlighet, Dokumentation och Standardiserat förfarande.

2.1. Samverkan

KB:s bevarandeuppdrag påverkar alla verksamhetsområden och inbegriper såväl strategiska prioriteringar i samband med KB:s övergripande verksamhetsplanering som operativ verksamhet. Ansvaret och den organisatoriska tillhörigheten för KB:s bevarandeverksamhet är definierat i arbetsordningen.

Varför?

Grundläggande för KB:s bevarandeverksamhet är en helhetssyn på uppdraget. Av detta följer att alla delar av organisationen på olika sätt bidrar till att maximera ett bestånds eller enskilt objekts användbara livslängd.

Det innebär att

- Bevarandearbetet omfattar hela den tid som bestånden förvaltas av KB, från inflöde eller upprättande till förvaring och genom de processer där de används.
- Ansvarsområdena inom bevarandeverksamheten ska vara definierade.
- All personal är (i olika grad) delaktig i bevarandearbetet.

2.2. Tillförlitlighet

KB:s uppdrag att tillhandahålla källmaterial ställer höga krav på tillförlitlighet.

Alla KB:s processer och arbetsflöden, inklusive bevarandeåtgärder, ska därför utföras med bibehållen hänsyn till integriteten (att källmaterialet inte förvanskas under den tid det förvaltats) och autenticiteten (att källmaterialet är vad det utges för att vara).¹

Varför?

I KB:s uppdrag ingår att tillhandahålla källmaterial för att främja forskning och demokratisk samhällsutveckling.

Det innebär att

- Bevarande av fysiska objekt omfattar såväl informationsinnehåll som den information som är kopplad till materialitet, medietyp, historik och tillägg genom användning över tid.
- Bevarande av digitala objekt omfattar såväl informationsinnehåll som den metadata som krävs för att säkra informationens autenticitet, integritet, användbarhet och förståbarhet över tid, i takt med att organisatoriska och tekniska förutsättningar förändras.
- Det kan krävas förändring av objektets format och/eller medium för att säkra bevarandet över tid. Detta kan innebära digitisering (överföring av analogt informationsinnehåll till digitalt format) såväl som migrering av digital information från fysisk bärare till informationssystem, eller migrering från ett digitalt filformat till ett annat.
- I vissa fall behöver bevarandeåtgärderna också omfatta säkerställande av utrustning för uppspelning eller avkodning i samband med digitisering och migrering.
- I de fall ett objekt av bevarandeskäl inte kan tillgängliggöras i ursprungligt format kan tillhandahållandet baseras på digitisering eller migrering.

2.3. Dokumentation

Alla åtgärder och beslut som påverkar bevarandet av KB:s bestånd ska vara dokumenterade.

Varför?

¹ Se vidare avsnitt 2.3 Dokumentation.

Dokumentation är en förutsättning för ett systematiskt kvalitetsarbete och ger därmed möjlighet till utvärdering och utveckling av verksamheten. Detta stärker också trovärdigheten till KB som tillhandahållare av källmaterial.

Det innebär att

- Prioriteringar och urval för bevarandeåtgärder dokumenteras.
- Beslut och åtgärder som direkt eller indirekt påverkar bevarandet av ett enskilt objekt eller ett helt bestånd dokumenteras.
- All dokumentation bevaras på ett sätt som möjliggör framtida åtkomst.

2.4. Standardiserat förfarande

Bevarandeverksamheten baseras på etablerade standarder inom området.

Varför?

KB verkar för hög kvalitet och effektivitet inom sitt bevarandeuppdrag genom att bedriva verksamheten enligt etablerade standarder. I detta ingår också att säkerställa nödvändig kompetens. Standardisering underlättar samarbeten och erfarenhetsutbyten med externa parter och ger därmed KB möjligheter att bidra till utveckling inom bevarandeområdet.

Det innebär att

- Beslut och åtgärder som direkt eller indirekt påverkar bevarandet av bestånden följer etablerade standarder.
- De standarder och riktlinjer som ligger till grund för bevarandeverksamheten är öppet redovisade.